

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 490/2022-23

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky obchodnej spoločnosti **DPS financial consulting, s. r. o.**, Tamaškovičova 17/2742, Trnava, IČO 46 713 930, zastúpenej advokátskou kanceláriou PETKOV & Co s. r. o., Šoltésovej 14, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ Mgr. Ivan Petkov, proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 5 Co 146/2017 zo 7. decembra 2017 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1 Cdo 136/2019 z 26. februára 2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 18. mája 2020 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 dohovoru rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 5 Co 146/2017 zo 7. decembra 2017 (ďalej aj „napadnutý rozsudok krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 1 Cdo 136/2019 z 26. februára 2020 (ďalej aj „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“). Navrhuje napadnuté rozhodnutia zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti, napadnutého rozsudku a napadnutého uznesenia vyplýva, že v konaní vo veci samej vystupovala sťažovateľka v procesnom postavení žalobkyne proti žalovanému [REDACTED] (ďalej len „žalovaný“) vo veci podanej žaloby o zaplatenie sumy 18 205,40 eur s príslušenstvom. Ako prvoinštančný súd vo veci rozhodol Okresný súd Košice II (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom č. k. 39 C 354/2015-83 z 15. decembra 2016 (ďalej len

„rozsudok okresného súdu“), ktorým žalobu sťažovateľky zamietol. Dôvodom zamietnutia žaloby bol nedostatok aktívnej vecnej legitímácie sťažovateľky v dôsledku neplatnosti Zmluvy o postúpení pohľadávok č. 0935/2013/CE z 27. septembra 2013 (ďalej len „zmluva o postúpení pohľadávok“) uzatvorenej medzi obchodnou spoločnosťou [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], ako postupcom a sťažovateľkou ako postupníkom. Neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávok bola okresným súdom vyvedená z nesplnenia zákonných podmienok postúpenia pohľadávok bankou vyplývajúcich z § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o bankách“). Proti rozsudku okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie, v ktorom okrem iného namietala nesprávne právne posúdenie veci vo vzťahu k interpretácii a aplikácii § 92 ods. 8 zákona o bankách.

3. O odvolaní sťažovateľky rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom tak, že potvrdil rozsudok okresného súdu a žalovanému priznal náhradu trov odvolacieho konania. Proti napadnutému rozsudku krajského súdu následne podala sťažovateľka dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovala z § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a) a b) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“). Najvyšší súd napadnutým uznesením dovolanie sťažovateľky odmietol ako neprípustné podľa § 447 písm. c) CSP a žalovanému priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

4. Krajský súd napadnutým rozsudkom, ktorým potvrdil rozsudok okresného súdu, svoje závery argumentačne založil na tom, že sa stotožňuje s odôvodnením rozsudku okresného súdu v celom rozsahu, že v tomto prípade neboli dané sťažovateľkou uplatnené odvolacie dôvody. Podľa krajského súdu sťažovateľkou v odvolaní uvedené skutočnosti neumožňujú záver, že by konanie na súde prvej inštancie bolo postihnuté inou vadou konania. Poukázal na to, že platobný rozkaz (ktorým bolo vyhovené žalobe v celom rozsahu, pozn.) bol vydaný vyššou súdnou úradníčkou, avšak jej právny názor (pokiaľ ide o splnenie skutkových a právnych podmienok na jeho vydanie, pozn.) nebol pre sudkyňu, ktorá následne vo veci konala a rozhodovala, záväzný. Pokiaľ ide o námietku týkajúcu sa odklonenia sa od predbežného právneho posúdenia veci, uviedol, že zmyslom jeho uvedenia (predbežného právneho posúdenia veci, pozn.) je to, či súd vidí dôvod na tzv. odklon od ustálenej rozhodovacej praxe. Neznamená to však, že by sa od neho v konečnom rozhodnutí o veci nemohol odchyliť. Uviedol, že okresný súd použil na vec správny právny predpis, správne ho vyložil a na daný skutkový stav ho aj správne aplikoval. Doplnil, že z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil správne závery o právach a povinnostiach strán sporu. Na zdôraznenie správnosti rozsudku okresného súdu uviedol, že je v súlade s prevládajúcou súdnou praxou zrejmu aj z rozhodnutí, na ktoré poukazoval žalovaný. Na záver dodal, že sa s touto súdnou praxou krajský súd stotožňuje.

5. Najvyšší súd odmietnutie dovolania sťažovateľky [ktorého prípustnosť vyvodzovala z § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP, pozn.] v podstatnom odôvodnil takto:

5.1. K sťažovateľkou uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP uviedol, že je z dovolania zřejmé, že za dosiaľ dovolacím súdom neriešenú považuje sťažovateľka otázku, že bol na jej vec aplikovaný nesprávny výklad § 92 ods. 8 zákona o bankách, podľa ktorého súd prvej inštancie dospel k záveru, že pre platné postúpenie pohľadávky bolo potrebné, aby odo dňa oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, teda písomnej výzvy banky, uplynulo viac ako 90 dní, pričom nesplnenie týchto podmienok má spôsobovať absolútnu neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky. Najvyšší súd v tejto súvislosti poukázal na to, že skutkovo a právne

totožná vec už bola dovolacím súdom riešená v konaní pod sp. zn. 7 Cdo 26/2017, kde dovolací súd rozhodol rozsudkom z 28. marca 2018 a dovolanie zamietol. Dodal, že veľmi podrobne sa touto právnou otázkou zaoberal aj v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Cdo 147/2017, keď dovolanie taktiež zamietol. Za kardinálny právny problém považoval otázku platnosti alebo neplatnosti právneho úkonu postúpenia pohľadávky podľa § 39 Občianskeho zákonníka – teda, či podmienky na postúpenie pohľadávky banky bez súhlasu žalovaného na tretiu osobu, ktorá nie je bankou (na sťažovateľku, pozn.), podľa § 92 ods. 8 prvej vety zákona o bankách musia byť splnené, aby došlo k platnému postúpeniu pohľadávky banky voči žalovanému na sťažovateľku zmluvou o postúpení pohľadávok alebo v prípade ich nedodržania prichádza sankcia v podobe absolútnej neplatnosti právneho úkonu postúpenia. Dodal, že prvoinštančný súd, ako aj súd odvolací sa podrobne vysporiadali so všetkými relevantnými dôvodmi týkajúcimi sa neplatnosti právneho úkonu o postúpení pohľadávky, a v plnom rozsahu s ich argumentmi súhlasí. Poukázal tiež na to, že sťažovateľka sa v dovolaní odvolávala na judikát najvyššieho súdu sp. zn. 4 Obo 210/01 v obchodnoprávnom spore, ktorého závery však v súčasnej dobe nie je možné aplikovať v oblasti spotrebiteľského práva, ktoré spočíva na diametrálne odlišných až protichodných princípoch ako právo obchodné. Pretože právna otázka nastolená sťažovateľkou už bola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu riešená, dovolanie bolo v tejto časti odmietnuté podľa § 447 písm. c) CSP.

5.2. Pokiaľ ide o sťažovateľkou uplatnený dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, uviedol, že aj v tejto časti bolo potrebné dovolanie odmietnuť podľa § 447 písm. c) CSP z dôvodu, že sa odvolací súd v danej veci neodklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (pričom poukázal na rozhodnutia dovolacieho súdu vydané v konaniach vedených pod sp. zn. 7 Cdo 26/2017 a sp. zn. 1 Cdo 147/2017, pozn.).

5.3. Následne k dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP uviedol, že napadnutý rozsudok krajského súdu uvádza skutkový stav, ktorý odvolací súd považoval za rozhodujúci, stanoviská sporových strán, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania a právne predpisy a úvahy, z ktorých odvolací súd vyvodil svoje právne názory. Poukázal na to, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom súdu prvej inštancie vytvára ich organickú jednotu. Uviedol, že v prípade, ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí, ak v odôvodnení len poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci. Dodal, že rozhodnutie odvolacieho súdu tak v sebe po obsahovej stránke zahŕňa aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Zdôraznil, že v danom prípade však krajský súd vysvetlil aj ďalšie svoje úvahy, prečo považoval prvoinštančné rozhodnutie za správne. Uviedol, že sťažovateľke sa dostalo v konaniach pred súdmi oboch inštancií kontradiktórneho procesu, mala možnosť predkladať argumenty, ktoré považovala za relevantné, a tiež bola verejne vypočutá. Podľa názoru dovolacieho súdu bolo faktické a právne zdôvodnenie rozsudkov (ako odvolacieho, tak aj prvoinštančného súdu, pozn.) primerane obsiahle a nie je možné dospieť k záveru, že by sa odvolací súd nezaoberal predostretými argumentmi sťažovateľky. Preto dospel k záveru, že dovolanie je potrebné aj v tejto časti odmietnuť podľa § 447 písm. c) CSP ako neprípustné, pretože odôvodnenie dalo odpovede na podstatné otázky pre rozhodnutie vo veci.

II. Argumentácia sťažovateľky

6. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu argumentuje, že krajský súd na zistený skutkový stav príslušné právne normy interpretoval a aplikoval ústavne nonkonformne, v dôsledku čoho dospel k záveru, že sťažovateľke uplatnená pohľadávka nikdy nepatrila. Má za to, že v konaní pred krajským súdom (ako aj pred okresným súdom, pozn.) práve ona predniesla ústavne konformný spôsob výkladu. Namieta, že závery krajského súdu sú nedostatočné a nespĺňajú ústavné kritériá riadneho odôvodnenia. Vytýka mu nedostatočné zaobranie sa ňou predostretou argumentáciou týkajúcou sa spôsobu výkladu § 92 ods. 8 zákona o bankách, ktorú mal krajský súd len „odbit“ bez relevantného vysvetlenia, prečo bola nesprávna. Podľa sťažovateľky došlo v dôsledku arbitrárneho výkladu krajského súdu (a pred ním aj súdu okresného, pozn.) k interpretácii predmetného ustanovenia zákona o bankách v rozpore s jeho skutočným obsahom, čo znamenalo vytvorenie dôvodu neplatnosti právneho úkonu (zmluvy o postúpení pohľadávok, pozn.) samotným súdom nad rámec zákona. Argumentuje, že bol nesprávne posúdený rozsah peňažného plnenia, s ktorým má byť dlžník v omeškani, aby banka mohla postúpiť pohľadávku ako celok, že došlo k nesprávnemu posúdeniu rozsahu, v ktorom môže banka postúpiť svoju pohľadávku, a nesprávne posúdenie vidí aj v otázke podmienky počiatku a uplynutia lehoty 90 dní omeškania dlžníka.

6.1. Vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu namieta, že najvyšší súd meritórne nepreskúmal ňou podané dovolanie v časti, ktorého prípustnosť vyvodzovala z § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. b) CSP, ale ho nesprávne odmietol z procesných dôvodov. Podľa sťažovateľky tak v dôsledku odmietnutia procesne prípustného dovolania došlo k odopretiu spravodlivosti a k zásahu do jej práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 dohovoru. V prípade druhého ňou uplatneného dovolacieho dôvodu má za to, že sa dovolací súd nezaoberal všetkými otázkami, ktoré označila v podanom dovolaní ako dosiaľ neriešené. Namieta, že najvyšší súd identifikoval len otázku, či pre platné postúpenie pohľadávky bankou je potrebné aj splnenie podmienok vyplývajúcich z § 92 ods. 8 zákona o bankách, avšak opomenul vyriešiť ňou v dovolaní nastolenú otázku, či § 92 ods. 8 zákona o bankách pre platnosť postúpenia pohľadávky bankou na tretiu osobu vyžaduje, aby najprv došlo zo strany banky k písomnej výzve na splnenie splatnej pohľadávky a až následne, po uplynutí 90-tich dní od tejto výzvy, vyplýva možnosť postúpiť splatnú pohľadávku (na tretiu osobu, ktorá nie je bankou bez súhlasu klienta), avšak len v rozsahu uvedenom vo výzve, alebo možno postúpiť pohľadávku ako celok (teda aj jej zatiaľ existujúcu, no nesplatenú časť).

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľky je porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu, ako aj napadnutým uznesením najvyššieho súdu, vo vzťahu ku ktorému namieta aj porušenie jej práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 dohovoru.

8. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie. K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (I. ÚS 358/2019).

III.1. K namietanému porušeniu práva na spravodlivý proces napadnutým rozsudkom krajského súdu:

9. Vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu sťažovateľka namieta, že jeho závery sú nedostatočné a nespĺňajú ústavné kritériá riadneho odôvodnenia. Vytýka mu nedostatočné zaoberanie sa ňou predostretou argumentáciou týkajúcou sa spôsobu výkladu § 92 ods. 8 zákona o bankách. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že proti napadnutému rozsudku sťažovateľka podala dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovala z § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. b) CSP. O dovolaní rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením, pričom z obsahu napadnutého uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že sťažovateľka v dovolaní predniesla v zásade totožnú argumentáciu ako v ústavnej sťažnosti.

10. Najvyšší súd dovolanie sťažovateľky napadnutým uznesením odmietol a konštatoval [vo vzťahu k sťažovateľkou uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP, pozn.], že krajský súd v odôvodnení uviedol rozhodujúci skutkový stav, stanoviská sporových strán, výsledky dokazovania, obsah odvolania a najmä právne predpisy a úvahy, z ktorých vyvodil svoje právne názory, ktoré aj riadne vysvetlil (bližšie sa záverom napadnutého uznesenia najvyššieho súdu ústavný súd venuje v časti III.2. tohto rozhodnutia, pozn.). Berúc teda uvedené do úvahy, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka v konaní pred ústavným súdom opakovane predostiera argumenty, ktoré už boli najvyšším súdom riadne vyriešené (v rámci dovolacieho konania najvyšší súd preskúmal námietky sťažovateľky, ktoré sú vo svojej podstate totožné s námietkami, ktoré sú predmetom tejto ústavnej sťažnosti, pozn.), a teda v tomto bola právu sťažovateľky na spravodlivý proces ústavnoprávna ochrana (čl. 127 ods. 1 ústavy) poskytnutá.

11. S poukazom na uplatňovaný princíp subsidiarity ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popretie princípu subsidiarity, na ktorom je založená právomoc ústavného súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. I. ÚS 303/2019).

12. Na základe uvedeného preto ústavný súd so zreteľom na sťažovateľkou uplatnenú argumentáciu ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol s poukazom na § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení

neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

13. Napriek už uvedenému záveru ústavný súd, vychádzajúc z materiálneho prístupu ochrany ústavnosti, nad rámec veci po preskúmaní napadnutého rozsudku dospel k záveru, že nenesie znaky zjavnej svojvôle či že by jeho vydaním došlo k procesnému excesu, ktorý by zakladal zjavný rozpor s princípmi spravodlivého procesu. Podľa posúdenia ústavného súdu ani aplikáciu § 92 ods. 8 zákona o bankách zo strany krajského súdu v prípade sťažovateľky tak nie je možné označiť za svojvoľnú či popierajúcu jeho zmysel a účel.

14. Ústavný súd zdôrazňuje, že nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Úlohou ústavného súdu tak nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav veci a aké skutkové zistenia a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (m. m. I. ÚS 1/2020).

15. K zákonnej povinnosti všeobecných súdov náležite a presvedčivo odôvodniť ich rozhodnutia ústavný súd už v minulosti judikoval, že integrálnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (III. ÚS 57/2019). Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (napr. *Georgidias v. Grécko* z 29. 5. 1997, *Recueil III/1997*).

16. Pretože je sťažovateľke odôvodnenie napadnutého rozsudku dostatočne známe, ústavný súd ho na tomto mieste nebude podrobne rozoberať. Len pre doplnenie uvedie, že krajský súd sa v ňom v plnom rozsahu stotožnil so závermi uvedenými v odôvodnení rozsudku okresného súdu, ktorý potvrdil. Poukázal na to, že inými vadami, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, sú vady prejavujúce sa v chybnom postupe súdu prvej inštancie pri dokazovaní, nesprávnym posudzovaním procesných otázok, ktoré neboli predmetom samostatného rozhodovania, v chybnom poučovaní strán sporu a v iných nedostatkoch v jeho činnosti, ku ktorým došlo v priebehu konania či v súvislosti s rozhodovaním. Poukázal na to, že spôsobilým dôvodom odvolania sú len vtedy, ak sú dôsledkom takého porušovania predpisov procesného práva, ktoré mohlo mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Po preskúmaní rozsudku okresného súdu však krajský súd k takémuto záveru nedospel. V súvislosti s námietkou sťažovateľky o nesprávnej aplikácii § 92 ods. 8 zákona o bankách uviedol, že súd prvej

inštancie použil správny právny predpis a tiež ho aj správne vyložil a aplikoval na daný skutkový stav. Zdôraznil, že rozhodnutie vo veci sťažovateľky je tiež v súlade s prevládajúcou súdnou praxou, ktorá je zrejmá aj z viacerých iných súdnych rozhodnutí, na ktoré v konaní poukázal žalovaný.

16.1. Pretože sa krajský súd v napadnutom rozsudku v plnom rozsahu odvolal aj na odôvodnenie rozsudku okresného súdu, ústavný súd považuje za vhodné aspoň v krátkosti poukázať aj na jeho argumenty, na základe ktorých dospel k záveru o absolútnej neplatnosti právneho úkonu – zmluvy o postúpení pohľadávok a na základe toho o zamietnutí žaloby sťažovateľky. Okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia (pokiaľ ide o požiadavku omeškania žalovaného dlhšie ako 90 dní so splnením záväzku voči banke, pozn.) uviedol, že podľa tvrdenia sťažovateľky jej právny predchodca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru listom z 3. septembra 2013, teda pohľadávka sa stala splatnou v celosti týmto dňom, čo znamená, že omeškanie žalovaného so zaplatením pohľadávky začalo plynúť nasledujúcim dňom, teda 4. septembra 2013. V tejto súvislosti poukázal na to, že so sťažovateľkou uzatvoril jej právny predchodca zmluvu o postúpení pohľadávok 27. septembra 2013 (teda pred uplynutím lehoty 90 dní, pozn.). K tomu dodal, že banka má oprávnenie postúpiť časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník aktuálne po stanovenú dobu 90 dní napriek písomnej výzve v omeškaní. Okresný súd tak na základe uvedeného dospel k záveru, že v dôsledku nesplnenia podmienky omeškania pohľadávky dlhšie ako 90 dní v danom prípade nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky.

16.2. Na tomto mieste zároveň ústavný súd pripomína, že pri posudzovaní otázky, či mohli byť napadnutým rozsudkom krajského súdu porušené sťažovateľkou namietané práva, teda či označené rozhodnutie nie je zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, je potrebné zohľadniť aj rozsudok okresného súdu (resp. jeho odôvodnenie, pozn.), s ktorým sa krajský súd stotožnil. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje aj na svoju stabilizovanú judikatúru, podľa ktorej odôvodnenia rozhodnutí prvoinštančného súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane, pretože prvoinštančné a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (tak prvoinštančného, ako aj odvolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného konania (m. m. I. ÚS 441/2019). V takomto ponímaní tak je možné uzavrieť, že odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu splňa základné požiadavky na ústavnoprávne konformné vysporiadanie sa s relevantnými okolnosťami pre danú vec a (ako už bolo uvedené, pozn.) ani aplikáciu § 92 ods. 8 zákona o bankách tak nie je možné označiť za svojvoľnú či popierajúcu jeho zmysel a účel.

17. Podľa posúdenia ústavného súdu tak prijaté závery krajského súdu vychádzajú z logickej úvahy súladnej so zmyslom a účelom predmetného ustanovenia zákona o bankách, pričom sa opierajú (v spojitosti s rozsudkom okresného súdu, pozn.) aj o primerané odôvodnenie.

18. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom krajského súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neopodstatnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozsudku. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (napr. I. ÚS 114/09, I. ÚS 604/2017) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok (I. ÚS 1/2020).

19. Na základe uvedeného by preto ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky v tejto časti mohol odmietnuť aj ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

III.2. K namietanému porušeniu práva na spravodlivý proces a práva na účinný opravný prostriedok napadnutým uznesením najvyššieho súdu:

20. Ústavný súd v prvom rade zdôrazňuje, že v zmysle jeho stabilnej judikatúry otázka posúdenia, či sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí zásadne do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd. Otázka posúdenia prípustnosti dovolania je otázkou zákonnosti a jej riešenie samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľky (m. m. II. ÚS 324/2010). To samozrejme neplatí, ak by najvyšší súd posúdil otázku prípustnosti dovolania ústavne neudržateľne v neprospech sťažovateľky.

21. Zároveň je vhodné pripomenúť, že cieľom pravidiel týkajúcich sa prípustnosti dovolania je zaistiť riadny výkon spravodlivosti a zvlášť rešpektovať princíp právnej istoty, ktorá bola nastolená právoplatným rozhodnutím. Dotknuté osoby musia počítať s tým, že tieto pravidlá budú aplikované. Posúdenie splnenia zákonných predpokladov (podmienok) prípustnosti dovolania s negatívnym výsledkom nemôže viesť k záveru o porušení práv sťažovateľky v prípade, ak bolo toto posúdenie vykonané v súlade so zákonom. Ústavný súd už pri svojej rozhodovacej činnosti opakovane vyslovil, že skutočnosť, že sťažovatelia sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňujú, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru, a teda nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným. Táto okolnosť nemôže byť dôvodom na vyslovenie porušenia namietaných práv sťažovateľov už aj z toho dôvodu, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (I. ÚS 104/2021).

22. Úlohou ústavného súdu bolo preto v danom prípade posúdiť, či najvyšší súd ako súd dovolací napadnutým uznesením nevybočil zo zákonného rámca, a teda či napadnutým uznesením nedošlo k porušeniu sťažovateľkou namietaných práv, a to aj s poukazom na už uvedené východiská a možnosti ústavného prieskumu napadnutého uznesenia. Po preskúmaní napadnutého uznesenia a dôvodov na odmietnutie podaného dovolania sťažovateľky v ňom uvedených, s poukazom na v ústavnej sťažnosti uplatnené námietky sťažovateľky, ústavný súd dospel k záveru, že najvyšší súd dôvody, pre ktoré odmietol dovolanie, primerane a jasne uviedol najmä v bodoch 13 až 34 napadnutého uznesenia. Vo vzťahu k odôvodneniu najvyššieho súdu ústavný súd však na tomto mieste považuje za potrebné upozorniť na to, že najvyšším súdom (v bode 24. napadnutého uznesenia, pozn.) uvedené rozhodnutie sp. zn. R 2/2016 (zjednocujúce stanovisko občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, pozn.) už nie je za účinnosti Civilného sporového poriadku aplikateľné (napríklad rozhodnutia I. ÚS 116/2020, II. ÚS 120/2020, IV. ÚS 314/2020, IV. ÚS 105/2021). Avšak v okolnostiach danej veci ani tento nedostatok nič nemení na správnosti samotných záverov najvyššieho súdu o neprípustnosti dovolania v danej veci.

23. Ústavný súd na tomto mieste nebude podrobnejšie rozoberať a bližšie rozvádzať jednotlivé závery napadnutého uznesenia, pretože aj jeho odôvodnenie (rovnako ako odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu, pozn.) je sťažovateľke známe. Pre doplnenie však uvedie, že najvyšší súd sa s dovolaním sťažovateľky podľa názoru ústavného súdu vysporiadal ústavne komfortným spôsobom.

23.1. Pokiaľ ide o sťažovateľkou uplatnený dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP, je nutné podotknúť, že najvyšší súd v odôvodnení napadnutého uznesenia jasne uviedol svoj záver, že krajský súd v odôvodnení uviedol rozhodujúci skutkový stav, stanoviská sporových strán, výsledky dokazovania, obsah odvolania a najmä právne predpisy a úvahy, z ktorých vyvodil svoje právne názory, ktoré aj riadne vysvetlil. Aj v súlade s judikatúrou ústavného súdu tiež poukázal na to, že konanie pred súdom prvej inštancie a súdom odvolacím tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom súdu prvej inštancie vytvára ich organickú jednotu. Zároveň zdôraznil, že krajský súd v odôvodnení uviedol aj svoje ďalšie úvahy. Jasne uviedol, že v tomto smere nebolo preukázané, že by došlo k nesprávnemu procesnému postupu tým, že by odôvodnenie nebolo jasné, zrozumiteľné a presvedčivé, pretože dalo odpovede na podstatné otázky pre rozhodnutie vo veci. Nie je tak možné súhlasiť s tvrdením sťažovateľky, že by najvyšší súd odignoroval tento ňou uplatnený dovolací dôvod alebo by došlo postupom najvyššieho súdu k odopretiu spravodlivosti.

23.2. Pokiaľ ide o sťažovateľkou uplatnené dovolacie dôvody podľa § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP, aj v danom prípade najvyšší súd dal jasnú odpoveď. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP poukázal na rozhodnutia dovolacieho súdu, v súlade s ktorými bol vydaný napadnutý rozsudok krajského súdu, teda že nedošlo k odklonu odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Tiež vysvetlil, z akého dôvodu nie je možné v danej veci akceptovať sťažovateľkou uvádzané rozhodnutie, na ktoré poukazovala v podanom dovolaní a ktorým odôvodňovala odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. V prípade sťažovateľkou uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP ústavný súd uvádza, že najvyšší súd pri riešení danej dovolacej otázky vychádzal z toho, že hlavným právnym problémom, a teda zásadnou dovolacou otázkou, resp. otázkou zásadného právneho významu, je otázka platnosti či neplatnosti právneho úkonu postúpenia pohľadávky (ako to vyplýva z bodu 15 odôvodnenia napadnutého uznesenia, pozn.). Vo vzťahu k tomu dospel jednoznačne k záveru, že predmetná právna otázka už bola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu riešená (keď v bode 14 odôvodnenia poukázal aj na predmetné rozhodnutia, pozn.). Je síce možné pripustiť, že najvyšší súd sa už následne nezmienil o možnosti postúpiť pohľadávku ako celok alebo aj len jej časť, no keďže dospel k záveru o absolútnej neplatnosti právneho úkonu, nebolo už v okolnostiach danej veci rozhodujúce aj zodpovedanie otázky, v akom rozsahu bolo možné pohľadávku postúpiť (či ako celok alebo aj len jej časť, pozn.).

24. Ústavný súd stabilne judikuje, že nepristupuje k vyhovaniu ústavnej sťažnosti v prípadoch, keď zo strany orgánov verejnej moci síce k určitému pochybeniu došlo, avšak jeho intenzita a existujúca príčinná súvislosť medzi namietaným porušením ústavou garantovaného práva a jeho dôsledkami na spravodlivosť procesu ako celku nemala podstatný dosah (IV. ÚS 320/2011). Na základe uvedeného preto ústavný súd konštatuje, že v odôvodnení napadnutého uznesenia najvyššieho súdu nevzhliadol také nedostatky, ktoré by ho oprávňovali na vyslovenie záveru o porušení práva sťažovateľky na spravodlivé súdne konanie. Závery najvyššieho súdu nie je možné

označiť za zjavne svojvoľné alebo nelogické či z iného dôvodu za ústavne neudržateľné. Iba v takomto extrémnom prípade by totiž ústavný súd mohol zasiahnuť do výsostnej právomoci najvyššieho súdu týkajúcej sa posudzovania prípustnosti podaného dovolania.

25. Ústavný súd zdôrazňuje, že mu nepatrí nahrádzať právne názory najvyššieho súdu, a pokiaľ jeho závery v otázke prípustnosti dovolania vzhľadom na skutkový stav nie sú zjavne svojvoľné alebo nelogické či z iného dôvodu ústavne neudržateľné, ústavný súd nemá dôvod do tejto výsostnej právomoci najvyššieho súdu v otázke ustálenia prípustnosti dovolania na základe prítomnosti zákonom predpokladaného dovolacieho dôvodu zasahovať (m. m. I. ÚS 139/2019).

26. Vzhľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a základným právom sťažovateľky na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a tiež jej právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by reálne signalizovala možnosť po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie vysloviť porušenie ňou označených práv.

27. Rovnako nemožno dospieť k tomu, že by napadnuté uznesenie predstavovalo porušenie čl. 13 dohovoru. Uplatňovanie práva vyplývajúceho z čl. 13 dohovoru musí nadväzovať na aspoň obhájiteľné tvrdenie o porušení iného práva chráneného dohovorom (rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Silver a ostatní proti Spojenému kráľovstvu z 25. 3. 1983). Článok 13 dohovoru sa vzťahuje iba na prípady, v ktorých sa podarí preukázať pravdepodobnosť porušenia iných práv garantovaných dohovorom (rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Boyle a Rice proti Spojenému kráľovstvu, rozsudok z 27. 4. 1988, séria A, č. 131, rovnako rozhodnutia ústavného súdu III. ÚS 24/2010, IV. ÚS 325/2011, IV. ÚS 90/2013, IV. ÚS 32/2018, IV. ÚS 305/2022). Súvislosť práva zaručeného čl. 13 dohovoru s ostatnými právami, ktoré dohovor garantuje, s ohľadom na to, že nebolo zistené porušenie iných práv podľa dohovoru, vylučuje možnosť porušenia tohto sťažovateľkou uvedeného práva. Tento záver je vo vecnom prieniku s okolnosťou, že ústavný súd nezistil ústavnú neudržateľnosť napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, ktorým bolo rozhodnuté o mimoriadnom opravnom prostriedku, keď najvyšší súd bez ohľadu na procesnú formu svojho rozhodnutia na dovolateľom (sťažovateľkou, pozn.) položené otázky poskytol náležitú odpoveď (resp. odpoveď obhájiteľnú v konaní o ústavnej sťažnosti, pozn.), čo je pre ústavný súd rozhodujúce.

28. Na základe uvedeného preto ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky aj v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

29. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol ako celok, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky uvedenými v jej petite.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. septembra 2022

Miloš Maďar
predseda senátu